

Вовк Л.П.,
студентка

ННІ економіки та бізнес освіти
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
Науковий керівник: к.е.н., доцент Чвертко Л.А.

РОЛЬ ТА ЗНАЧЕННЯ СТРАХУВАННЯ ДЛЯ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ УКРАЇНИ

Ефективне функціонування туристичної сфери неможливе без страхування, адже туризм за своєю природою характеризується високим ступенем ризиковості. Ринок страхування пропонує великий набір страхових продуктів, що дозволяє інтегруватися з іншими провідними галузями економіки, в тому числі й туристичною. Співпраця підприємств туристичної індустрії зі страховими компаніями надає можливість усім суб'єктам туристичного ринку бути максимально захищеним від будь-яких ризикових подій, що можуть статися у процесі їхньої діяльності [5, с. 36].

Зауважимо, що питання страхування в туризмі для України є одночасно актуальним та проблематичним. Незважаючи на динамічний розвиток туристичного бізнесу в країні, зростання туристичної мобільності українців та обсягів в'їзного туризму [2, с. 230-231], страхування на туристичному ринку характеризується низькими темпами розвитку. Це пояснюється недовірою до вітчизняного інституту страхування, недостатнім рівнем страхової культури та обізнаності потенційних страхувальників. Більшість українців не бачить необхідності в страхуванні власного життя і здоров'я, чи життя і здоров'я своїх близьких, та робить це тільки у крайніх випадках, коли цього вимагає ситуація [3, с. 70]. Водночас, як показує світова практика, з урізноманітненням видів та форм ризиків, що супроводжують туристичну активність, і ризикоутворюючих факторів у сфері туризму без використання інструментів страхового захисту неможливо забезпечити туристську безпеку.

Туристичне страхуванням розглядають як вид цивільно-правових відносин щодо захисту майнових інтересів основних суб'єктів туристичного ринку (туристів, туристичних компаній та інших організацій у сфері туризму), виникнення яких пов'язано з реалізацією туристичних послуг [1, с. 7]. Цей сегмент страхового ринку включає страхові продукти в галузях особистого страхування, майнового страхування і страхування відповідальності, та здійснюється в добровільній або обов'язковій формі відповідно до законодавства України і міжнародних нормативно-правових документів.

Особисте страхування в туристичній діяльності має першорядне значення. Страхування від нещасного випадку та медичне страхування регламентовано українським законодавством і має обов'язковий характер. Зокрема, у ст. 16 Закону України «Про туризм» визначено, що «страхування туристів (медичне та від нещасного випадку) є обов'язковим і забезпечується суб'єктами туристичної діяльності на основі угод із страховиками» [3].

Страховання туристів може здійснюватися шляхом складання договору страхування безпосередньо між туристом та страховою організацією або за участю суб'єкта туристичної діяльності, що забезпечує страхування туристів, на основі відповідної угоди зі страховою організацією. Угода має бути складеною зі страховою організацією, що має відповідні ліцензії на право здійснення діяльності, пов'язаної з організацією медичного страхування та страхування від нещасного випадку.

Наразі неабиякої популярності набирають страхування специфічних туристичних ризиків: таких, як страхування ділових подорожей для компаній, працівники яких здійснюють систематичні поїздки до країн Шенгенської угоди, страхування туристів на випадок відмови від здійснення оплаченої поїздки, що особливо актуально при попередньому бронюванні.

Варто зазначити, що усі види туристичного страхування мають спільні ознаки, які визначають їхню специфічність – це, зокрема, короткостроковість, підвищена ризиковість, страхування фізичних осіб за індивідуальними та груповими полісами, сезонність страхових випадків та нерозривність умов страхування зі змістом туристичної послуги.

Отже, туристичне страхування відіграє надзвичайно важливу роль для розвитку туристичної галузі. Це особлива сфера відносин, яка покликана забезпечити захист майнових інтересів учасників туристичного ринку, є важливим фактором стимулювання розвитку туризму. Партнерство суб'єктів туристичного та страхового ринків сприяє підвищенню якості туристичних послуг і безпеці туризму, надає можливість усім суб'єктам туристичного ринку бути максимально захищеними від будь-яких ризикових подій, що можуть статися у процесі їхньої діяльності.

Список використаних джерел:

1. Абрамітова Д.Р. Науково-методичні засади оцінювання розвитку вітчизняного ринку страхування міжнародного туризму : автореферат ... канд. екон. наук, спец. : 08.00.08 – гроші, фінанси і кредит / Абрамітова Д.Р.; Національний банк України, Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми : Укр. акад. банк. справи НБУ, 2015. - 22 с.

2. Кирилюк І.М. Стан та тенденції розвитку туризму в Україні / І. М. Кирилюк // Економіка та управління в ХХІ ст.: виклики та перспективи розвитку : матер. Міжнародної наук.-практ. конф., 18-19 травня 2017 р., м. Умань / за ред. д.е.н., проф. О.Г. Чирви. – Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2017. – С. 230-233.

3. Про туризм : Закон України від 15 вересня 1995 року № 324/95-ВР. – Режим доступу до ресурсу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/324/95-вр>.

4. Чвортко Л.А. Страхування туристичних ризиків: проблеми теорії та практики / Л.А. Чвортко, Т.А. Демченко // Науковий журнал «Економічні горизонти». – 2018. – № 1(3). – С.67-75.

5. Чвортко Л.А. Страхування як метод мінімізації підприємницьких ризиків підприємств індустрії туризму / Л.А. Чвортко // Пріоритети розвитку національної економіки України: стратегія і перспективи. Збірник матеріалів V Міжнародної науково-практичної конференції 28 вересня 2015 року. – Умань : ВПЦ «Візаві». – 2015. – С. 34-37.